

## **Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania dziecka w przedszkolu, stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego i innych w Przedszkolu nr 423 w Warszawie**

### **I Podstawa prawna:**

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. Zm);
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach ( Dz.U. z 2020 r. poz.1604);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. W sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1280);
4. Statut Przedszkola.

### **II Cele procedury:**

1. Usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych przedszkola w sytuacjach trudnych.
2. Zapobieganie powtarzania zachowań trudnych u dziecka, poprzez wprowadzenie działań profilaktycznych.
3. Kształtowanie u dzieci pozytywnego obrazu siebie, budowanie poczucia własnej wartości.
4. Ustalenie zasad reagowania na zachowania trudne u dziecka.
5. Współpraca ze środowiskiem rodzinnym dziecka.

### **III Zakres procedury:**

1. Procedura reguluje zasady postępowania wobec dziecka przejawiającego zachowanie trudne wobec siebie lub wobec innych w grupie przedszkolnej.
2. Za zachowanie trudne rozumieć należy:
  - ucieczkę - oddalenie samowolne od grupy lub z grupy;
  - zachowanie trudne: bicie, drapanie, kopanie, rzucanie przedmiotami, niszczenie mienia, ciągnięcie za włosy, szczypanie;
  - samouszkodzenia: uderzanie głową o podłogę, gryzienie i szczypanie siebie.

### **IV Postępowanie w sytuacji wystąpienia zachowania trudnego:**

1. Każdy nauczyciel oraz pracownik przedszkola ma prawo reagować na zachowania niebezpieczne ze strony dziecka.
2. Nauczyciel w trakcie sytuacji niepożądanego zachowania dziecka lub tuż po jego zakończeniu informuje dziecko, że określone zachowanie jest niewłaściwe.
3. Nauczyciel informuje rodzica o zachowaniu niepożądanym, które miało miejsce w danym dniu lub wpisuje do zeszytu kontaktowego i daje do podpisu rodzicowi.
4. Podejmując interwencję wobec dziecka przejawiającego zachowania niepożądane, nauczyciel musi zapewnić bezpieczeństwo pozostałym dzieciom z grupy oraz sobie, może prosić o pomoc innego pracownika przedszkola.
5. Działaniami skierowanym na usunięcie bezpośredniego zagrożenia musi towarzyszyć próba wyciszenia dziecka bądź odwrócenia jego uwagi itp., jeśli to nie pomaga to:
  - nauczyciela podejmując próbę wyprowadzenia dziecka z sali i uspokojenia go;
  - jeżeli dziecko nie chce wyjść z sali, a sytuacja jest bardzo niebezpieczna wtedy wyprowadzamy resztę grupy (jeśli jest inny pracownik lub nauczyciel).
6. Reakcja wobec zachowań niepożądanych przejawianych przez dziecko musi być adekwatna do wieku dziecka, jego stopnia rozwoju oraz okoliczności zdarzenia.
7. Jeśli dziecko przejawia zachowanie trudne zagrażające bezpieczeństwu swemu lub innym, nauczyciel podejmuje interwencje słowną jeśli ta nie pomaga, nauczyciel podejmuje działanie

interwencyjne stosując metodę time out z wykluczeniem lub interwencję fizyczną wobec dziecka polegającą na przetrzymaniu. O zaistniałym zdarzeniu zostają zawsze poinformowani rodzice.

8. Po jednorazowym zachowaniu agresywnym dziecka rodzic podpisuje zgodę na przetrzymywanie dziecka w sytuacjach, kiedy jego zachowanie zagraża bezpieczeństwu swemu lub innym dzieciom; (załącznik nr 1 do procedury).
9. Dziecko nie może uczestniczyć w zajęciach dopóki nie będzie spokojne.
10. Pracownik przedszkola towarzyszy dziecku w sytuacji dla niego trudnej, aż do uspokojenia emocji.
11. Interwencja fizyczna bądź wezwanie służb porządkowych stosowane są w ostateczności (dziecko nie reaguje na próby uspokojenia, przejawia wzmożone napięcie, jego zachowanie niebezpiecznie nasilają się).
12. Jeśli dziecko zagraża innym dzieciom lub nauczycielom przedszkola rodzice mają obowiązek odebrać dziecko z placówki w ciągu 1 godziny od uzyskanej informacji.

### **V Procedura eliminowania zachowań trudnych:**

Działania proaktywne:

1. uczymy dziecko aby ręce były spokojne - dajemy mu gniotki;
2. stosujemy czasem masaże sensoryczne;
3. dużo wzmocnień pozytywnych za najdrobniejsze rzeczy np. widzę że twoje nogi są spokojne, brawo;
4. funkcjonalny trening komunikacji - czyli podpowiadanie dziecku komunikatów, których może używać wobec kolegów np. podczas wspólnej zabawy na dywanie;
5. warunkowanie poleceń np. ustaw się w parze, stań itp.;
6. nauka zabawy symbolicznej i zabawy naprzemiennej;
7. wprowadzenie kodeksu postępowania w razie zachowań trudnych ze wszystkimi dziećmi;
8. stworzenie kącika wyciszeń dla dzieci;
9. przeprowadzenie zajęć o emocjach i o złości;
10. powieszenie w widocznym miejscu plakatu, na którym są przedstawione narzędzia jak radzić sobie ze złością;
11. próby rozwiązywania konfliktów między dziećmi poprzez rozmowy, nazywanie emocji i tłumaczenia jak można inaczej rozwiązać problem nie stosując agresji;
12. obserwacja i doszukiwanie się przyczyn zachowania trudnego u danego dziecka.

Działania reaktywne:

1. Time out z wykluczeniem - dziecko siada w kąciku wyciszeń, na materac, do momentu uspokojenia się, nauczyciel stara się nie wchodzić w interakcję fizyczną z dzieckiem. Jeżeli dziecko w czasie time out nadal zachowuje się agresywnie, wrywa się nauczyciel przytrzymuje dziecko stosując holding.

### **VI Osoby podlegające procedurze:**

Do przestrzegania niniejszej procedury zobowiązani są dyrektor, nauczyciele, specjaliści i wszyscy pracownicy przedszkola oraz rodzice lub opiekunowie prawni dziecka.

### **VII Postanowienia końcowe:**

1. Z procedurą zostają zapoznani pracownicy przedszkola oraz rodzice dziecka;
2. Procedura obowiązuje od dnia 8 lutego 2024 r.

### **Jak reagujemy gdy dziecko ma zachowanie trudne:**

Instrukcja:

1. dziecko musi dostać instrukcje co ma zrobić aby zatrzymać zachowanie trudne np. Michał trzymaj nogi na podłodze, twoje ręce są przy nóżkach, odłóż pożyczki na stół itp.;
2. Możesz powtarzać to wielokrotnie tylko mów to spokojnie.

Postawa:

1. Zbliź się do dziecka:
2. Zejdź do jego poziomu, gdy do niego mówisz;
3. Mów spokojnie, ale stanowczo, unikaj tonu rozkazującego, komunikat musi być krótki i zrozumiały dla dziecka;
4. Daj poczucie bezpieczeństwa poprzez zdecydowanie i opanowanie.

Bezpieczna przestrzeń:

1. Postaraj się aby dziecko poszło do kącika wyciszeń i tak odpoczywało na materacu.
2. Jeśli się wyrywa możesz wyprowadzić dziecko z sali do miejsca gdzie będzie miało przestrzeń, aby się uspokoić (miejsce musi być nudne dla dziecka).
3. Bądź przy dziecku, staraj się mówić krótkie komunikaty spokojnym głosem np. jestem tu, widzę, że się zezłościłeś itp. nie chce żebyś mnie bił, to mnie boli, nie zgadzam się na bicie.
4. Jeśli to konieczne przytrzymaj dziecko.

Nauczycielka zawsze musi odpowiedzieć sobie na pytania:

- czy panuje nad sytuacją?
- czy jest bezpieczna?
- czy inne dzieci są bezpieczne?
- czy osoba z wybuchem złości jest bezpieczna?

Załącznik nr 1

Warszawa,

Wyrażam zgodę na zastosowanie wobec mojego dziecka .....

**Procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania dziecka w przedszkolu, stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego i innych w Przedszkolu nr 423 w Warszawie** w przypadku wystąpienia u dziecka zachowań trudnych ( zagrażających jego bezpieczeństwu lub innym) poniższych działań:

1. Polecenia ustne wydane przez nauczyciela.
2. Zaopiekowanie się emocjami dziecka - bycie blisko, mówienie spokojnym zrównoważonym głosem, bycie wsparciem.
3. Odsunięcie dziecka, przejście do kącika wyciszeń lub wyjście z sali by dziecko odpoczęło i miało szansę wyrzucić z siebie negatywne emocje.
4. Przytrzymanie dziecka, mówienie stop, nie zgadzam się na bicie, nie chce żebyś mnie bił, nie podoba mi się to.
5. Holding- trzymanie dziecka w objęciu od tyłu, na siedząco lub stojąco, aby nie zrobiło krzywdy sobie lub innym.